

(برای مطالعه عموم مردم)

غفلت

بزرگ :

عدم پیشگیری بنیادی
در مقابل خطر

زنگنه

محمد سعید آیتی

سرشناسه : آیتی ، محمد سعید
 مؤلف : غفلت بزرگ : عدم پیشگیری بنیادی در مقابل خطر زلزله / محمد سعید آیتی
 مشخصات نشر : تهران: مهر متین، ۱۳۹۴
 مشخصات ظاهری : ۳۱۶ ص.س
 شابک : ۳۰۰۰۰ ریال ۰-۱-۹۳۶۰۷-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : زلزله -- ایران -- پیش بینی های ایمنی
 موضوع : زلزله -- ایران -- تجزیه و تحلیل خطرات
 موضوع : ساختمان ها -- اثر زلزله
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ۹۸۴ الف / QE۵۳۷
 رده بندی دیویی : ۳۶۲/۳۴۹۵۰۹۵۵
 شماره شابشناسی ملی : ۳۸۹۳۳۱۸

عنوان : غفلت بزرگ : عدم پیشگیری بنیادی در مقابل خطر زلزله
 مؤلف : محمد سعید آیتی : ۰۹۱۹۷۲۶۷۹۳۲، ۰۲۱-۲۲۱۲۷۳۷۶
 ناشر : انتشارات مهر متین : ۷۷۵۳۳۸۱۵-۱۶
 شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه
 چاپ اول : تابستان ۱۳۹۴
 تعداد صفحات : ۳۱۶ - وزیری
 تایپ :
 صفحه آرایی : مهندس محسن متینی یکتا
 محاسبه هزینه احداث اتاق امن : مهندس احسان اله نجمی
 تهیه بخش فلزی ماکت : مهندس جعفر رنجبر
 تهیه ماکت اتاق امن : مؤلف
 عکس برداری و ترسیم نماها : مؤلف
 ویرایش تصاویر : انتشارات مهر متین و محسن مختاری
 طرح رو و پشت جلد : مؤلف
 چاپ و صحافی : چاپ مهر متین
 شابک و قیمت : ۳۰۰۰۰، ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۶۰۷-۱-۰ تومان

کلیه حقوق طبع و تکثیر به مؤلف و ناشر تعلق دارد.
 اقتباس کل و یا بخشی از مطالب کتاب بدون مجوز کتبی از انتشارات یا مولف پیگرد قانونی دارد.
 انتشارات مهر متین : خیابان انقلاب - خیابان صفی علیشاه شمالی - پلاک ۱۲۳

فهرست مندرجات

مقدمه.....	۱۷
فصل ۱ دستورات مقام معظم رهبری و پیشنهادی خدمت ایشان	۲۷
مطلب ۱ - دستور ویژه مقام معظم رهبری	۲۹
مطلب ۲ - تعیین دانشجویان موقت برای مسئولین کشوری و لشکری؛ پیشنهادی مهم به محضر مقام معظم رهبری و سایر مسئولین، مترجم	۳۳
فصل ۲: وضعیت ساختمان‌ها در تهران و ضرورت مقاوم‌سازی	۳۵
مطلب ۳ - وضعیت ساختمان‌ها در تهران و ضرورت اقدام بنیادی در مقاوم‌سازی از زبان مطبوعات	۳۷
مطلب ۴ - وضعیت مقاوم‌سازی معمول در تخصص عمران از زبان مطبوعات	۵۳
فصل ۳: درخواست از مسئولین و مردم	۶۳
مطلب ۵ - درخواست از مسئولین محترم	۶۵

مطلب ۶ - درخواست از مردم گرامی ۷۳

فصل ۴: معرفی "مقاوم سازی داخلی" یا "اتاق / ساختمان امن" ۷۵

مطلب ۷ - مقاوم سازی داخلی (اتاق امن) به زبان ساده ۷۷

مطلب ۸ - هدف از احداث اتاق امن و انواع آن ۷۹

مطلب ۹ - ویژگیهای "مقاوم سازی داخلی / اتاق امن" ۸۱

(۱) قطعی بودن (۹۰ درصد) ۸۱

(۲) کارآ بودن ۸۱

(۳) سریع و آسان بودن ۸۲

(۴) ارزان بودن ۸۲

(۵) قابلیت انعطاف ۸۲

(۶) ساده بودن ۸۳

مطلب ۱۰ - انتشارات، اقدامات و اظهارنظرها دربارۀ "اتاق امن"

به عنوان یک روش کارا ۸۵

فصل ۵: نامه سرگشاده به برخی مسئولین ۹۹

مطلب ۱۱ - گزیده‌ای از نامه سرگشاده به رئیس محترم

پژوهشگاه بین‌المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

(همچنین حاوی راه حل برخورد با تمرکز جمعیت در

تهران) ۱۰۱

فصل ۶: روش احداث "اتاق/خانه/ساختمان امن" ۱۱۷

مطلب ۱۲ - مراحل اجرای "مقاوم سازی داخلی/اتاق امن" ساده ۱۱۹

خلاصه مراحل

(الف) توضیحات ضروری اولیه: ۱۲۱

(ب) مراحل احداث "اتاق/خانه/ساختمان امن ساده" ۱۲۳

(ج) معرفی جویی حاصل در تعداد ستون های لازم بعد از

احداث یک اتاق امن ۱۲۷

(د) امکان انتقال ستون از هال، پذیرایی یا راهرو به اتاق ۱۲۸

(ه) مراحل احداث "اتاق امن ساده" در طبقه دوم و سوم ۱۲۸

(و) مقاوم سازی داخلی با ستون های خارجی ۱۲۹

(ز) اهمیت جوشکاری در ترمیم سازه ۱۳۰

(ح) تقویت جوشکاری و قطعات کخی ۱۳۰

مطلب ۱۳ - مراحل احداث "اتاق امن پیشرفته" ۱۳۳

مطلب ۱۴ - فواید جانبی "مقاوم سازی داخلی/اتاق امن" ۱۳۹

(۱) تقویت ساختمان در مقابل سایر بلایای طبیعی ۱۳۹

(۲) ایجاد اشتغال در جامعه برای مدت طولانی ۱۳۹

(۳) افزودن فضایی اضافه به زیربنای خانه ۱۴۰

(۴) تقویت ساختمان در مقابل انفجار یا بمباران ۱۴۳

(۵) عدم آسیب ساکنین در تخریب ساختمان به دلیل

فرسودگی شدید ۱۴۴

(۶) عدم آسیب به ساختمان های میراث فرهنگی ۱۴۴

مطلب ۱۵ - تصاویر کتاب ۱۴۵

مطلب ۱۶ - توصیه‌ها به خانوارها در مورد و بعد از احداث "اتاق

امن" ۱۶۹

فصل ۷: هزینه "مقاوم‌سازی داخلی / احداث اتاق امن" ۱۷۱

مطلب ۱۷ - هزینه احداث اتاق امن در یک ساختمان یک طبقه ۱۷۵

مطلب ۱۸ - هزینه احداث اتاق امن در ساختمان دو طبقه ۱۸۱

مطلب ۱۹ - هزینه احداث اتاق امن در ساختمان سه طبقه ۱۸۵

مطلب ۲۰ - نتیجه‌گیری ۱۸۹

فصل ۸: ساختمان‌های دارای سقف طاق ضربی و مقاوم‌سازی

ساختمان‌های موجود ۴ طبقه و بالاتر ۱۹۳

مطلب ۲۱ - اخطار به مالکین و ساکنین در ساختمان‌های دارای

سقف "طاق ضربی" ۱۹۵

مطلب ۲۲ - مقاوم‌سازی داخلی در ساختمان‌های موجود ۴ طبقه

و بالاتر بخصوص ساختمان‌های دارای سقف طاق

ضربی ۱۹۷

فصل ۹: چند توصیه مهم ۱۹۹

مطلب ۲۳ - توصیه‌های کلی به پایگاه‌های محلی "سازمان

مدیریت بحران"، خانوارها و شهرداری‌های مناطق ۲۰۱

مطلب ۲۴ - ضرورت احداث توالتهای اضطراری: (توصیه‌ای

مهم به خانوارها، پایگاه‌های محلی "سازمان مدیریت

بحران"، شهرداری‌های مناطق و محلات و مدیران

مجمع‌های مسکونی)..... ۲۰۵

فصل ۱۰: پرسش و پاسخ و دفاع از طرح ۲۰۹

مطلب ۲۵ - سؤالات متداول ۲۱۱

مطلب ۲۶ - دفاع از "طرح اتاقی امن" ۲۱۵

ضمایم کتاب :

ضمیمه ۱: تصویر و مقدمه کتاب "مقاوم‌سازی دامن‌های درخت" مؤثر

برای مقابله با زلزله در ساختمان‌های موجود ۳۱۱

طبقه ۲۱۹

ضمیمه ۲: آماده باش برای خدای ناکرده زلزله‌ای متوسط به بالا

در تهران ۲۲۷

ضمیمه ۳: مقاله تمرکز جمعیت در تهران، و خطر زلزله، خطر جنگ

و آلودگی هوا - ۱۳۸۲ ۲۳۹

ضمیمه ۴: راه حل مشکل ترافیک تهران - ۱۳۹۲ ۲۵۹

ضمیمه ۵: راه حل مشکل ترافیک تهران و سایر شهرها - ویرایش

دوم - ۱۳۷۰ ۲۷۵

ضمیمه ۶: خلاصه مقاله درآمدهای اضطراری ۲۸۹

ضمیمه ۷: معرفی کتاب "آفیش و تکلیف" از تألیفات نویسنده ۲۹۷

ضمیمه ۸: شرح حال نویسندگان کتاب ۳۰۵

اگرچه در این کتاب بر "اتاق بی‌خانه امن"

در اولویت اول برای تهران

تأکید شده است، لیکن این اقدام

یک ضرورت برای شهرهای بزرگ،

شهرهای کوچک و روستاها نیز می‌باشد.

مقدمه

۱- "مقابله بنیادی در مقابل خطر زلزله"، دو بخش را شامل می‌شود:

(الف) ساختمان‌های در حال ساخت، و آن‌ها که در آینده ساخته خواهند شد.

(ب) ساختمان‌های موجود.

این کتاب فقط به بخش (ب) می‌پردازد، اگرچه اهمیت بخش (الف) نیز برکسی پوشیده نیست.

۲- طرح "مقاوم‌سازی داخلی" که همان "احداث اتاق/فضا/ساختمان امن" بوده، و در اختصار به عنوان "اتاق امن" شناخته می‌شود، در سال ۱۳۸۳ به فکر اینجانب رسید. در آن زمان اینجانب از این‌که جناب آقای فرزاد سلیمی قبلاً این طرح را ارائه داده‌اند، و کتابی نیز در این موضوع، که مشخصات آن در طلب شماره ۱۰ ذکر شده، انتشار یافته اطلاع نداشتم. در همان سال کتابی با عنوان "مقاوم‌سازی داخلی: روشی مؤثر برای مقابله با زلزله در ساختمان‌های موجود ۱ تا ۳ طبقه" تألیف نمودم، و از آن زمان تا کنون، نسخ زیادی برای مسئولین مختلف فرستاده‌ام. از این کتاب، در کتاب حاضر با عنوان اختصاری "مقاوم‌سازی داخلی" یاد خواهد شد.

توضیح ضروری: با توجه به اختلاف در روش سامت و جزئیات آن، روش مورد تأیید اینجانب، به تفصیل در این کتاب شرح داده شده است.

اینجانب پایگاه اینترنتی zelzele-moghabele.com را در سال ۱۳۸۷ برای در اختیار قرار دادن مجانی متن کتاب فوق‌الذکر و اطلاعاتی دیگر، تأسیس نمودم، و همه‌کس دایر می‌باشد.

۳- چرا ورود به امر "مقاوم‌سازی داخلی/اتاق امن" و پیشنهاد آن توسط فردی فاقد مدرک رشته عمران به جامعه، و بالاخص به مسئولین و متخصصین این رشته، و مطالعه و بررسی آن توسط عموم مردم، که بر آن تأکید شده است، جایز و بلکه ضروری است: هر علمی از دو بخش "قطعیات" و به تعبیر دیگر، "بدیهیات"، و "مباحث تخصصی آن علم" تشکیل می‌شود. بخش اول را می‌توان "اطلاعات عمومی" مربوط به آن علم دانست، که

دانستن آن در بعضی علوم مانند پزشکی برای مردم، مفید و بلکه ضروری است. اطلاعات و دانش بخش دوم، فقط در اختیار متخصصین آن رشته علمی می‌باشد.

مثال اول: قرآن کریم که آیات را به دو بخش "محکّمات" یا "بدیهیات" قابل دریافت از متن قرآن، و "متشابهات"، یا مباحث تخصصی، تقسیم نموده است. مثلاً ضرورت نماز خواندن، جزو محکّمات می‌باشد چون آیات زیادی از قرآن بر آن تأکید نموده است و لذا از "بدیهیات" است، ولی نحوه خواندن نماز جزو "متشابهات" می‌باشد که باید در مورد آن به تخصصین الهیات که همان فقها هستند رجوع شود.

مثال دوم از علم پزشکی: اگر کسی فاقد مدرک پزشکی بوده، لیکن موارد ذیل را به شخص دیگر، یا جامعه توصیه نماید، کسی نمی‌گوید که وی نباید بدون داشتن مدرک پزشکی در امور آن علم دخالت کند، و ریسکان نیز نه تنها اشکالی در آن نمی‌بینند، بلکه او را تشویق نیز می‌نمایند.

- همه مردم باید برای مقابله با امراض خطرناکی چون هیپاتیت B واکسینه شوند.
- برای واکسیناسیون یک طفل علیه امراض مختلف، بهتر است به یک پزشک مراجعه شود تا همه موارد در پرونده ثبت شده، و موی از قلم نیافتد.
- برای مقابله با سرطان توصیه می‌شود افراد بالای ۴۰ سال آندوسکوپی (دیدن دستگاه گوارش فوقانی با دستگاه) و کولونوسکوپی (دیدن دستگاه گوارش تحتانی با دستگاه)، انجام دهند.
- کسی که زخم معده یا اثنی عشر دارد، باید از خوردنی‌های تر و پریز کند.

درک واقعی قرآن کریم، یک علم است، به دلیل ابائی از جمله آیه ۷ سوره آل عمران (سوم) که خداوند می‌فرماید: «و کسی است که این کتاب (اسمائی) را بر تو نازل کرد، که قسمتی از آن، آیات «محکم» (صریح و روشن) است؛ که اساس این کتاب می‌باشد؛ و قسمتی از آن، «متشابه» است. در حالی که تفسیر آن‌ها را، جز خدا و راسخان در علم، نمی‌دانند» می‌گویند: «ما به همه آن ایمان آوردیم؛ همه از طرف پروردگار ماست.» و جز صاحبان عقل، متذکر نمی‌شوند. (این حقیقت را درک نمی‌کنند). تخصصی بودن فهم قرآن به وضوح از متن آیه دریافت می‌شود.

حال در بحث اثبات قطعی بودن (در حد ۹۰ درصد) نتیجه "مقاومسازی داخلی/اتاق امن" که همان در امان نگهداشتن ساکنین است، و در ادامه ذکر می‌گردد، از مباحث تخصصی رشته عمران بحثی به میان نیامده، بلکه با تکیه بر "بدیهیات"، کارآ، مفید و بلکه ضروری بودن آن اثبات شده است.

این موضوع به نویسنده حق می‌دهد که در این علم در حد ارائه طرح اتاق امن، ورود پیدا کند، طرح را ارائه دهد، و به مردم و مسئولین توصیه نماید. این نتیجه مهم برایم نیز بدست می‌آید که دارندگان یک رشته تخصصی باید به دیگران فرصت دهند تا فاقدین درک رشته آنان، در قطعیات آن رشته اظهار نظر، و احتمالاً "پیشنهاد" ارائه نمایند.

لذا از متخصصین رشته - رار ترقم دارم که:

- ۱- ارائه این طرح را پس از سنجش اهمیت رشته آنان از طرف اینجانب به حساب نیاورند و
- ۲- در مورد این طرح، با هدف حس معضی به کشور با آن مواجه است، نظرصریح و منصفانه ارائه دهند و همکاری نمایند.

این نکته نیز قابل ذکر است، که "مقاومسازی داخلی/اتاق امن"، در مسیر اجرا نه تنها بی‌نیاز از نظر مهندس عمران نیست، بلکه نظر کارشناسی وی همچنان که در ادامه ذکر خواهد شد، در مورد ویژگی‌های مراحل کار و نظارت بر اجرای آن، ضروری خواهد بود.

۴- اکراه برخی از متخصصین عمران در مورد این طرح

اگر این اکراه در برخی از متخصصین عمران، بالاخص نمایندگان محترم کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی و افراد دخیل در امور اجرایی یا مشاوره، مانند متخصصین عمران شاغل در وزارت راه و شهرسازی یا مرکز تحقیقات زمین و مسکن وجود داشته باشد، باید دید که سیاست صحیح در مورد برخورد با طرح "اتاق امن" چه می‌باشد، و آیا باید این طرح بخاطر اکراه افراد فوق الذکر کنار گذاشته شود یا نه.

نظر خود را با مثالی باز از امور دینی به استحضار می‌رسانم:

اصل: مسلمان باید نماز را بپا دارد. پیش‌نیاز: وضو

حال اگر فردی در بیابان آب برای وضو پیدا نکرد، چه باید بکند؟ طبق شرع انور، وظیفه او روش اضطراری یا تیمم است. حال اگر کسی نسبت به تیمم اکراه داشته باشد، آیا وظیفه پرداختن به اصل فوق از او ساقط می‌شود یا خیر؟
بدیهی است که ساقط نمی‌شود.

حال به اصل مهم دیگری بپردازیم.

اصل: فردی نباید در زلزله کشته یا مصدوم شود.

(جمله معترضه: من آرژانم روزی همه مسئولین کشور در قوای مقننه و مجریه این اصل را سرلوحه کار خود قرار دهند چون اگر امکانات بودجه‌ای کشور اجازه دهد، این یک وظیفه شرعی و عقلی نیز برای آنان خواهد بود. در این کتاب و بحث هزینه برای مقاوم‌سازی داخلی و ایجاد "اتاق/خانه/ساختمان امن" نشان داده خواهد شد که هزینه این امر فعلاً و در حد یک اتاق برای هر ساختمان فرسوده تهران، در محدوده امکانات بودجه‌ای کشور می‌باشد.)

ما همه باید توجه داشته و شکرگزار باشیم که بخش راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، با واجب قرار دادن اصل فوق در مورد حوادث و صدمات حوادث رانندگی شهری و جاده‌ای، با همکاری مؤثر سیمای جمهوری اسلامی ایران، توانسته‌اند میزان صدمات مذکور را در سال‌های اخیر، با وجود افزایش تعداد وسائط نقلیه، کاهش دهند. این یک تجربه موفق است، که امکان ایجاد نظیر آن در مورد ضایعات خدای ناخواسته زلزله در کل کشور، بالاخص قلب و پایتخت، تهران وجود دارد.

برگردیم به مثال.

پیش‌نیاز اصل مذکور در فوق (در محدوده ساختمان‌های موجود):

یکی از دو مورد مذکور در ذیل می‌باشد، که هیچ‌کدام مناسب نیستند:

الف: "اجرای مقاوم‌سازی ساختمان‌های مورد نیاز بر طبق روش استاندارد عمران" در تهران و سایر نقاط کشور، که به سه دلیل، مقاوم‌سازی داخلی (اتاق امن) بر آن ارجح است:

- ۱- به "تخصص مقاوم‌سازی در رشته عمران" نیاز دارد که افراد و شرکت‌های دارای آن اندک می‌باشند.
- ۲- هزینه آن بسیار بالاتر از هزینه مقاوم‌سازی داخلی است.
- ۳- زمان انجام آن قابل مقایسه با زمان احداث اتاق/خانه امن که در حد چند روز است، نمی‌باشد.

ب: "بازسازی بافت‌های فرسوده"، که سه اشکال اساسی دارد:

(۱) زمان‌بر است که در مقوله مقابله با زلزله باید با سرعت عمل نمود، مخصوصاً در مورد شهر تهران، قلب و پایتخت کشور اسلام.

(۲) به تمرکز جمعیت در تهران می‌افزاید. معمولاً با تخریب هر خانه قدیمی یک یا دو واحد، ده، دوازده، یا بیست و چهار واحد در آن ساخته می‌شود.

(۳) هزینه بالایی دارد و اقتصادی نیز نیست، چون رسی که بته آن با هزینه اندکی آن را مقاوم نمود، خراب کردن و ساختن اقتصادی نیست البته اگر فرسودگی ساختمان دارای عوارض ذیل است، باید به نحو شایسته در مورد هر عارضه عمل نمود:

الف- اگر به علت کوچه‌های باریک دسترسی به آن در مواقع اورژانس مشکل باشد، شهرداری می‌تواند با تملک املاک لازم از طریق قانون، کوچه‌ها را پهن نموده، و یا خیابان احداث کند.

ب- اگر شبکه آب‌رسانی بیرون از منزل فرسوده باشد، باید وزارت نیرو اقدام کنند، و ربطی به فرسودگی خانه ندارد.

ج- کشورهای پیشرفته خیلی از ما مقتصدتراند، و این از الگوی مصرف ما در انرژی پیدا است، در حالی که از صفات یک مسلمان باید مقتصد بودن او باشد. بطور خلاصه دست به کلنگ بردن ما خیلی قوی است، و خیلی از موارد، تخریب ساختمان‌های نو می‌باشد. خانه ساختن برای مردم یا کمک به آنان در این مهم، کار بسیار شایسته‌ای است، لیکن شایسته‌تر است که همه در تهران نباشند، و باید در عمل این گفته را نشان داد که "همه جای ایران سرای من است". با توجه به مکتوبات فوق، در مورد انتخاب بهترین سیاست، بدیهی است تصمیم با مسئولین محترم خواهد بود.

لازم به اثبات نمی‌باشد که ساختمان‌های زیادی در تهران مقاوم نبوده و مشمول این پیش‌نیاز (روش اصلی) از اضطراری مذکور در اواخر صفحه ۲۱) نیستند. برای این امر به "مطلب شماره ۱" مراجعه کنید. ساختمان‌های تهران از زبان مطبوعات "رجوع نمایید. پس حال که پیش‌نیاز عملی نیست، آیا باید اصل را رها ساخت یا روشی اضطراری برای وصول به آن پیدا نمود؟

لذا اگر متخصصین مذکور، نسبت به طرح اضطراری "اتاق امن" اِکراه دارند، به مثال فوق‌الذکر برمی‌گردیم که "اِکراه در راه حل اضطراری نمی‌تواند موجب لغو اصل شود".

اینجانب در کتاب "مقاوم‌سازی داخلی" و این کتاب همان داده‌ام که راه حل اضطراری و مناسبی وجود دارد. حال اگر جمعی از متخصصین عمران تصمیم گیرنده، نسبت به این طرح اِکراه دارند، لازم است راه اضطراری خود را به مسئولین محترم مردم‌گرای ارائه دهند و ثابت کنند که حداقل در سرعت یا هزینه بر ایجاد اتاق امن برتری دارد، و این که در کلیت مشخص سازند برنامه آن‌ها چه می‌باشد.

آیا اصل فوق‌الذکر را قبول دارند یا نه و اگر پاسخ مثبت است، راه حل کدام است؟ همچنین در مورد دستور مقام معظم رهبری مندرج در مطلب شماره ۱ این کتاب، لازم است روش انجام آن در تهران را که مدت زیادی است که به تعویق افتاده، مشخص سازند.

۵- اینجانب از بُعد کلان، در مورد ساختمان‌های با طاق ضربی و برخی ساختمان‌های پنج طبقه موجود، بیشتر نگران هستم تا ساختمان‌های یک طبقه فرسوده، چون در یک ساختمان یک طبقه، ۱ یا ۲ خانوار هریک با ۲ الی ۴ نفر زندگی می‌کنند، لیکن در یک ساختمان ۵ طبقه، ۱۰، ۲۰ یا ۴۰ خانوار.

دیگر این‌که امکان فرار برای ساکنین ساختمان یک طبقه در زمان بحران، بهتر فراهم است.

من بدین‌وسیله به مالکین این طیف از ساختمان‌ها پیشنهاد می‌کنم ساختمان خود را توسط متخصصین و مهندسین از نظر مقاومت مورد ارزیابی قرار دهند، و اگر ساختمان ضعیف تشخیص داده شود، یا مالک، مصر بر احداث اتاق امن باشد، از راه حل ارائه شده در مطلب شماره ۱۶ این کتاب، راه‌سازی داخلی در ساختمان‌های موجود ۴ طبقه و بالاتر بخصوص ساختمان‌های دارای سقف طاق ضربی، با شرایط قید شده در آن بهره‌جویند.

۶- اگرچه "آلودگی مهلک هوای تهران" موضوع این کتاب نمی‌باشد، لیکن بنا به اهمیت آن، از فرصت استفاده نموده، و ضمن درج ضمایم شماره ۳، ۴، و ۵، بر این اعتقاد که از اوجب واجبات است که "فروش ترانم و "ساخن برج" در تهران متوقف گردد، زیرا هر چه هر ساختمان بلندتر باشد، بیشتر مانع هویه شهر و رفع آلودگی مستمر هوا، که از طریق وزش بادهای و جریان هوا صورت می‌پذیرد، می‌گردد.

۷- اگرچه یک مسلمان باید تمام اقدامات معقول و در دسترس را برای ایمن زیستن و رفع خطرات به انجام رساند، لیکن باید از کمک خواستن از خداوند تعالی که تمام کائنات در دست و اختیار اوست، در تمام زمان‌ها، و از استفاده از سه ابزار قریب ذکر، دعا و صدقه برای رفع خطرات انشاءالله غافل نشوند.

درضمن به خانواده‌ها توصیه می‌شود یک نسخه از آیت الکرسی، و ترجیحاً قرآن کریم که شامل آن نیز می‌باشد را در محل شامخی از منزل و محل کار خود قرار دهند.

۸- تصاویر کتاب در مطلب شماره ۱۵ آمده است. در ضمن، به دلیل اهمیت، بر مطالعه مطلبی با عنوان "مناظره عملی" در صفحه ۲۱۵ تأکید می‌نمایم.

۹- از همسر گرامیم که کمک‌های جهادگونه ایشان تألیف این کتاب را میسر ساخت، و همچنین از جناب آقای مهندس جعفر رنجبر که تهیه بخش فلزی ماکت را به‌عهده داشته‌اند، و از سرکار خانم‌ها آمنه آیتی و مرضیه برادران بخاطر همکاری‌هایشان تشکر می‌نمایم. به‌علاوه، از جنابان آقایان

- دکتر اسماعیل آیتی (تحصیلات و تحقیقات علمی ایشان در صفحه ۸۸ ذکر شده است) بخاطر همکاری‌های ارزشمند و ارائه دو مطلب برای درج در کتاب،
- مهندس مهدی آیتی (مهندس عمران و فوق لیسانس شهرسازی و نماینده اسبق مجلس شورای اسلامی) به خاطر راهنمایی‌های مفید،
- مهندس احسان اله نجمی، بخاطر محاسبه هزینه احداث اتاق امن (فصل ۷)،
- محسن مختاری بخاطر بخشی از ویرایش تصاویر، تشکر می‌گردد.

محمد سعید آیتی

۱۳۹۴/۲/۲۸

تهران- ۲۲۱۲۷۳۷۶ (پیغام‌گیر و نمابر)

و ۰۹۱۹۷۲۶۷۹۳۲ (فقط پیامک)